

Prese un informācija

Eiropas Savienības Tiesa
PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 22/17
Luksemburgā, 2017. gada 7. martā

Spriedums lietā C-390/15
Rzecznik Praw Obywatelskich (RPO)

Vienlīdzīgas attieksmes principam nav pretrunā, ja digitāla formāta grāmatu, žurnālu un laikrakstu elektroniska piegāde tiek izslēgta no samazinātas PVN likmes piemērošanas

Šajā aspektā PVN direktīva ir spēkā

Saskaņā ar PVN direktīvu¹ dalībvalstis var piemērot samazinātu PVN likmi² tādām drukātām publikācijām kā grāmatas, žurnāli un laikraksti³. Savukārt digitāla formāta publikācijām ir piemērojama parastā PVN likme, izņemot digitālas grāmatas, kas piegādātas uz fiziska datu nesēja (piemēram, CDROM)⁴.

Polijas Konstitucionālā tiesa, kurā vērsies Polijas ombuds⁵, šaubās par šīs atšķirīgās nodokļu piemērošanas spēkā esamību. Tā vaicā Tiesai, pirmkārt, vai tā ir saderīga ar vienlīdzīgas attieksmes principu un, otrkārt, vai Eiropas Parlaments ir ticis pietiekami iesaistīts likumdošanas procedūrā⁶.

Šodien pasludinātajā spriedumā Tiesa vispirms konstatē, ka, ciktāl PVN direktīvas sekas ir tādas, ka no samazinātas PVN likmes piemērošanas ir izslēgta digitālu grāmatu elektroniska piegāde, taču to ir ļauts piemērot digitālu grāmatu piegādei fiziskā formātā, šīs direktīvas normas ir uzskatāmas par tādām, ar kurām attiecībā uz Savienības likumdevēja nosprausto mērķi, proti, veicināt lastīšanu, ir iedibināta atšķirīga attieksme divās salīdzināmās situācijās, kad tas ir ļāvis piemērot samazinātas PVN likmes atsevišķiem grāmatu veidiem.

Turpinājumā Tiesa pārbauda, vai šī atšķirīgā attieksme ir attaisnota. Tā atgādina, ka atšķirīga attieksme ir attaisnota, ja tā ir saistīta ar likumīgi pieļaujamu mērķi, kurš ir nosprausts pasākumam, ar ko tā tiek ieviesta, un ja tā ir samērīga ar šo mērķi. Tādējādi nodokļu pasākuma gadījumā Savienības likumdevējam ir jāveic politiskas, ekonomiskas un sociālas izvēles un jāizveido dažādu interešu hierarhija vai jāveic sarežģīti vērtējumi. Līdz ar to tam šajā ziņā ir atzīstama plaša rīcības brīvība, kuras dēļ tiesas pārbaude par šo nosacījumu izpildi ir jāaprobežo vienīgi ar acīmredzamas kļūdas konstatāciju. Šajā ziņā Tiesa norāda, ka elektroniski piegādātu digitāla formāta grāmatu izslēgšana no samazinātas PVN likmes piemērošanas ir īpašā elektroniskajai tirdzniecībai piemērojamā PVN tiesiskā regulējuma sekas. Ņemot vērā nepārtrauktās izmaiņas, kuras skar visus elektroniskos pakalpojumus, ir ticis atzīts par nepieciešamu šiem pakalpojumiem piemērot skaidrus, vienkāršus un vienotus noteikumus, lai precīzi varētu noteikt tiem piemērojamo PVN likmi, kā arī atvieglotu šī nodokļa iekasēšanu nodokļu maksātājiem un valstu nodokļu iestādēm. Proti, izslēdzot samazinātas PVN likmes piemērošanu elektroniskajiem pakalpojumiem,

¹ Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīva 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 347, 1. lpp.), redakcijā, kas izriet no Padomes 2009. gada 5. maija Direktīvas 2009/47/EK, ar ko Direktīvu 2006/112/EK groza attiecībā uz samazinātām pievienotās vērtības nodokļa likmēm (OV L 116, 18. lpp.).

² Vai pat divas samazinātas PVN likmes.

³ Izņemot materiālus, kas pilnīgi vai galvenokārt veltīti reklāmai.

⁴ Šajā gadījumā samazināto PVN likmi var piemērot arī digitāla formāta grāmatām. Savukārt, ja šīs digitāla formāta grāmatas tiek nodotas ar lejuplādes vai straumēšanas palīdzību, piemērojama ir parastā likme. Attiecībā uz digitāla formāta žurnāliem un laikrakstiem vienmēr ir piemērojama parastā PVN likme – neatkarīgi no to piegādes veida.

⁵ *Rzecznik Praw Obywatelskich*. Ombuds Polijas Konstitucionālajai tiesai lūdza pārbaudīt Polijas tiesību normu par publikācijām piemērojamo samazināto PVN likmi atbilstību Konstitūcijai.

⁶ Grozītās Direktīvas 2006/112 III pielikuma 6. punkts atšķiras no teksta, kas bija ietverts priekšlikumā direktīvai, par ko notika apspriešanās ar Parlamentu.

Savienības likumdevējs izvairās nodokļu maksātājiem un valstu nodokļu iestādēm uzlikt pienākumu attiecībā uz katru šo pakalpojumu veidu pārbaudīt, vai tas ietilpst kādā no to pakalpojumu kategorijām, kuriem var tikt piemērota šāda likme atbilstoši PVN direktīvai. Līdz ar to šāds pasākums ir uzskatāms par piemērotu, lai sasniegtu elektroniskajai tirdzniecībai piemērojamā PVN īpašā tiesiskā regulējuma mērķi. Turklāt pieļaujot, ka dalībvalstīm būtu iespēja piemērot samazinātu PVN likmi digitālu grāmatu elektroniskai piegādei, kā tas ir ļauts attiecībā uz šādu grāmatu piegādi fiziskā formātā, tiktu ietekmēts visa Savienības likumdevēja iecerētā pasākuma saskanīgums, kas ir vērstas uz to, lai no samazinātas PVN likmes piemērošanas tiktu izslēgti visi elektroniskie pakalpojumi.

Attiecībā uz pienākumu apspriesties ar Eiropas Parlamentu likumdošanas procedūrā Tiesa uzsver, ka šis pienākums nozīmē, ka ar to ir jāapspriežas atkārtoti ikreiz, kad noslēgumā pieņemtais teksts kopumā būtībā atšķiras no teksta, kas jau ticis apspriests ar Parlamentu, izņemot gadījumus, kad izmaiņas būtībā atbilst Parlamenta paša paustām vēlmēm. Turpinājumā Tiesa pārbauda, vai attiecībā uz direktīvas normu, ar ko samazinātas PVN likmes piemērošana ir aprobežota tikai ar grāmatu piegādi uz fiziska datu nesēja⁷, bija atkārtoti jāapspriežas ar Parlamentu. Šajā ziņā Tiesa uzskata, ka attiecīgās normas galīgais teksts ir tikai vienkāršots direktīvas priekšlikumā ietvertais teksts un tā būtība ir pilnībā saglabāta. Tādēļ šādos apstākļos Padomei ar Parlamentu nebija atkārtoti jāapspriežas. Tiesa secina, ka šī direktīvas norma nav atzīstama par spēkā neesošu.

ATGĀDINĀJUMS: Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ļauj dalībvalstu tiesām to tiesvedības ietvaros uzdot jautājumus Tiesai par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Tiesa neiztiesā valsts prāvas. Valsts tiesai ir jāatrisina lieta saskaņā ar Tiesas nolēmumu. Šis nolēmums līdzīgā veidā ir saistošs citām valstu tiesām, kurām ir jāatrisina līdzīgas problēmas.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Pilns sprieduma teksts](#) tiek publicēts CURIA mājas lapā pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

⁷ Taču grozītās Direktīvas 2006/112 III pielikuma 6. punktā minēto likmi ir paredzēts piemērot "visa veida fiziskā formātā (ietverot brošūras, bukletus un tamlīdzīgus iespieddarus, bilžu, zīmējamās un krāsojamās grāmatas bērniem, iespiestas notis vai nošu rokrakstus, kartes un hidrogrāfiskas vai tamlīdzīgas shēmas) izdotu grāmatu piegāde[i], tostarp bibliotēku izsniegt[ām] grāmat[ām], laikrakst[iem] un periodisk[iem] izdevum[iem], izņemot materiālus, kas pilnīgi vai galvenokārt veltīti reklāmai". Savukārt direktīvas priekšlikumā bija minēta "grāmatu piegāde, tostarp bibliotēku izsniegtas grāmatas (ieskaitot brošūras, informācijas lapiņas un tamlīdzīgus iespieddarus, bilžu, zīmējamās vai krāsojamās grāmatas bērniem, iespiestas notis vai nošu manuskriptus, kartes un hidrogrāfiskas vai tamlīdzīgas shēmas, kā arī klausāmgrāmatas un grāmatas, kas ierakstītas CD, CDROM vai jebkādā citā fiziskā [skaņas] nesējā un kurās reproducēts tāds pats informācijas saturs kā drukātajās grāmatās), laikraksti un periodiski izdevumi, izņemot materiālus, kas pilnīgi vai galvenokārt veltīti reklāmai".